

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

נזיר יז

עניין: מדוע נזיר בבית קברות הוי לאו שיש בו מעשה

מגיד משנה פ"ג מהלכות שכירות ה"ב

ואפשר היה לי לומר שכל לאו שא"א בו מעשה
אלא דבור שאין הדבור קרוי מעשה אבל חסימה
כיון שישנה במעשה גמור אף החסימה בקול היא
כמעשה

הגהות מהר"ב

מרנשבורג

א"מ: ט] ד"ה אילימא
דאמרי ליה לא תנזור
וכו' דלאו שיש בו
מעשה הוא. נ"צ סברה
הזאת רחוקה קצת דאין
יחשב זה כמעשה ועי'
בתוס' דשנועות דף יז ע"א
ד"ה או וכו' שנחקקו בזה
דלולא סוגיין למ"ד לוקין
על לאו שאב"מ או דלאיסור
מלקות אמר אבל לדעת הרב
המגיד דס"ל כל לאו
שאפשר ע"י מעשה לוקה
אף היכא דאין בו מעשה
יעו"ש צפ"ג מהל' שכירות
הל' ב' א"כ א"ש סוגיין
ומכאן ראה והוכחה ברורה
לדבריו ודו"ק היטב:

קהלות יעקב סי' ה

ונראה דאפשר שדעת ההוס' היא דכל
היכא שנעשית מעשה בגוף האדם
היינו שעם גופו נפעל מעשה והוא יכול
לסלק מה שעשוי בגופו אלא שהוא רוצה
בו, כל כה"ג נחשב מעשה שלו, אע"פ שהוא
ממילא כגון העומד באיזו מקום מרצונו
מתוכם העמידה לאדם ולא נחשב שהאדם
מועמד שם אלא שהאדם עומד שם וכדמות
ראי' לזה מצ"ק דל"א צסוגי' דקדרין
דמבואר התם דאדם שגפ' צפשיטה ועי"ז
הוזקו בו אחרים דינו כאדם המזיק ולא
כבור ויש לפלפל בזה מכ"ד. ושוב ראיתי
שכ"כ הריטב"א ז"ל הוצא צכ"מ פ"י מהל'
כלאים הלכה ל' אהא דפסק הרמב"ם ז"ל
כרב אשי דבהי' לצוש כלאים והתרו בו
שיפשוט את הכלאים והוא שהה בו כדי
לפשוט וללבוש חייב דקשה והא ליכא מעשה
רק שנמנע מלפשוט ואין קיי"ל דלאו שאין
בו מעשה אין לוקין עליו וכתב הכ"מ דל"ל
שמאחר שהי' צידיו לתקן להסיר האיסור
מעליו בכל פעם שמתרין בו חשיב כלובש
וגראה שכוונתו ז"ל הוא ע"ד שציארנו דברי
התוס' דנזיר הנ"ל.

משנה למלך פ"ג מביאת מקדש הכ"א

עליו וצ"עין הוא לענין מלקות ממש ולא לאיסור מלקות. אשר על כן נראה דאליבא דתוספות כל שחלחל
הדבר היה ע"י מעשה אף שהיה בהיחר חשיב כמעשה אם נעשה איסור אחר ככלי מעשה ומש"ה נזיר
שנכנס לבית הקברות בשיהיה חיצה ומגדל וצא חבירו ופרע מעליו המעויבה לוקה על השהייה אע"פ שאין
מעשה בשהייה לפי שחלחל ביאתו לבית הקברות ע"י מעשה היתה ואף שהיתה בהיחר ודברי התוס'
שכתבנו הכי דייקי שכתבו דלאו שיש בו מעשה הוא צמה שאינו יוצא משם כשנודר ודאי שאין כוונתם
דס"ל דעקימת שפתיו שנודר בנזיר חשיב מעשה דהא קי"ל דעקימת שפתים לא חשיב מעשה ועוד דאי
טעמא דתוס' הוא משום עקימת שפתים הכי הוה להו למימר דלאו שיש בו מעשה הוא צמה שנודר בנזיר
בבית הקברות אלא ודאי דמה שנודר בנזיר לא חשיב מעשה ולא חייבוהו מלקות אלא משום דאינו יוצא
משם ואע"ג דאינו עושה מעשה צמה שאינו יוצא כיון שהציאה היתה על ידי מעשה אף מה שאינו יוצא
חשיב כמעשה. עוד נ"ל לומר דהתוס' כשדחקו עצמם לומר דאיידי לענין איסור מלקות ולא לענין חיוב

